

Longyearbyen lokalstyre
Postboks 350
9171 LONGYEARBYEN

**SYSSEMESTEREN
PÅ SVALBARD**

Vår dato: 25.07.2025 *Vår ref: (bes oppgitt ved svar)* 25/02017-3 *Deres dato:* 05.06.2025 *Deres ref:* 2025/284

Høring og offentlig ettersyn av revidert lokalsamfunnsplan 2022-2033

Sysselmesteren viser til oversendelse av 5. juni 2025 der revidert Lokalsamfunnsplan for Longyearbyen 2022-2033 sendes på høring, og legges ut til offentlig ettersyn.

Lokalsamfunnsplanen er Longyearbyen lokalstyrets viktigste overordnede, strategiske og samordnede plan som gir rammer for en langsiktig utvikling. Lokalsamfunnsplanen skal peke på ønsket utvikling, og hvilke muligheter og utfordringer samfunnet står ovenfor. Planen gir også føringer for arealplanen.

I planstrategi for Longyearbyen 2024-2027 er det bestemt at det skal foretas en enkel revisjon av lokalsamfunnsplanen, blant annet på bakgrunn av endringer i økonomien i Longyearbyen lokalstyre, og at en ny Svalbardmelding og en Totalberedskapsmelding er kommet.

Sysselmesteren merknader til Lokalsamfunnsplanen:

Det er svært positivt at Longyearbyen lokalstyre har lagt til rette for medvirkning og forankring i arbeidet med planen samt at planen er forankret i FN's bærekraftsmål.

Svalbardpolitiske rammer

Under dette punktet bør det også henvises til Svalbardloven, da denne hjemler rammene for Longyearbyen lokalstyrets virksomhet.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Sysselmesteren mener at samfunnsikkerhet og beredskap må løftes enda tydeligere frem som tema i lokalsamfunnsplanen. Sysselmesteren viser til Totalberedskapsmeldingen (2025) som har lagt til grunn at kommunene er et fundament i den nasjonale beredskapen, med et omfattende beredskapsansvar i hele krisespekteret. I meldingen er arbeidet med helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, overordnet beredskapsplan, øvelser og krisehåndtering trukket frem som særlig sentrale områder på kommunalt nivå. Dette gjelder også for Longyearbyen lokalstyre.

Sysselmesteren viser til at Longyearbyen lokalstyre har en lovpålagt beredskapsplikt etter sivilbeskyttelsesloven, som er konkretisert i forskrift om sivilbeskyttelsesloven på Svalbard. Svalbardmeldingen (2024) har trukket frem dette viktige ansvaret som Longyearbyen lokalstyre har

for sikkerheten til innbyggerne i Longyearbyen etter det nevnte regelverket. Longyearbyen lokalstyre er også underlagt bestemmelsene i sikkerhetsloven. Dessuten er Longyearbyen lokalstyre planmyndighet innenfor Longyearbyen arealplanområde, noe som blant annet er av vesentlig betydning i arbeidet med å forebygge konsekvensene av fremtidige klimarelaterte hendelser. Sysselmasteren forventer at Longyearbyen lokalstyre jobber systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer, for å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

I forlengelsen av dette vil Sysselmasteren spesielt understreke at Longyearbyen lokalstyre må sørge for at den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen og den overordnede beredskapsplanen holdes oppdatert. Sysselmasteren viser i den forbindelse også til tilsynet med beredskapsplikten i mai 2023. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres minst hvert fjerde år, og ellers ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet, jf. forskrift om sivilbeskyttelsesloven på Svalbard § 6 første ledd. Risiko- og sårbarhetsbildet i Longyearbyen er dynamisk og i stadig endring. I praksis vil derfor arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser måtte ses på som en kontinuerlig prosess. Den overordnede beredskapsplanen skal være oppdatert til enhver tid, og som et minimum skal den gjennomgå årlig revisjon, jf. forskrift om sivilbeskyttelsesloven på Svalbard § 6 annet ledd.

En av strategiene i lokalsamfunnsplanen er at Longyearbyen lokalstyre skal ha en aktiv rolle i det overordnede planarbeidet for skredsikring av bygningsmasse og infrastruktur samt boligutvikling, jf. kapittel 4.5 side 18. Sysselmasteren mener at dette er et viktig punkt i planen. Sysselmasteren ba Longyearbyen lokalstyre om å revidere den overordnede planen for skredsikring i 2023, jf. vårt brev av 3. februar 2023. Denne revisjonen er ikke gjennomført. Sysselmasteren har i flere sammenhenger påpekt at dette arbeidet må prioriteres, jf. bl.a. Sysselmasterens uttalelse til Longyearbyen lokalstyre sin planstrategi for 2024-2027. Revisjon av den overordnede planen for skredsikring bør inngå som et eget punkt i lokalsamfunnsplanen, for å sikre at risiko og sårbarhet for skred ivaretas innenfor Longyearbyen arealplanområde.

Miljø

Sysselmasteren mener, som nevnt innledningsvis, at det er positivt at lokalstyret legger bærekraftsmålene til grunn. Med tanke på de utfordringene Longyearbyen har og står overfor i fremtiden, spiller Sysselmasteren inn at bærekraftsmål 12 har stor relevans, og bør vurderes innarbeidet i planen i tillegg til de eksisterende satsningsområdene. Mål 12 – «**Bærekraftig forbruk og produksjon**», handler om å gjøre mer med mindre ressurser. I dag forbruker vi mye mer enn hva som er bærekraftig for kloden. Vi forbruker økologiske ressurser, eller økosystemtjenester som er goder og tjenester vi får fra naturen. Det arktiske klimaet og økosystemene på Svalbard har marginal produksjon av de tjenestene øyas beboede samfunn trenger for menneskers velferd, direkte og indirekte. Søkelys på effektivisering, fornybare og sirkulære løsninger vil være verktøy for å komme nærmere bærekraftige løsninger. Vann, varme og energiløsninger innenfor bærekraftsmål 12 vil ha sterkt slektskap til beredskapsmessige behov. Samfunnssikkerhet og beredskap, samt bærekraft bør derfor vurderes felles ved valg av fremtidige løsninger.

En forståelse av øyas og Longyearbyens begrensede kapasitet til uttak av ressurser og mottak av avfall og utslipp, bør være et felles grunnlag for planlegging og valg av løsninger.

For å ha mulighet til å følge utviklingen i klima- og miljøbelastninger, og grad av måloppnåelser, er det også viktig at det utarbeides regnskap for relevante parametere i forbindelse med de årlige rapporterings- og regnskapsrutiner. Dette må gjerne tas med som handlingspunkt i lokalstyre sitt delmål om økonomisk bærekraft eller i annet relevant sted i planen.

Under satsningsområde: Industri, innovasjon og infrastruktur, fjernes delmål 4 (80% CO₂-reduksjon) og delmål 5 (30% reduksjon av energiforbruk) Under satsningsområde: handling mot klimaendringene, fjernes delmål 3 (restavfallsreduksjon).

Det bemerkes til dette:

- Det er uheldig at ambisjonene knyttet til klimagassreduksjon og avfallsreduksjon legges på et lavere nivå. Dette står dårlig sammen med målbildet i kapittel 2.5 om miljømessig bærekraft. Sysselmesteren er enig i at mål bør være realistiske, men mener samtidig at målene bør inneholde ambisjoner – det må være tydelig at vi må strekke oss.
- Lokalstyre bør vurdere å utforme en strategi som omhandler holdningsarbeid, med tanke på forbruk og avfall hos både fastboende og turister. Dette er viktige handlinger i forhold til bærekraftig forbruk og produksjon. Dette kan være enda viktigere enn på fastlandet, samt at det er potensiale for nye løsninger.
- Når delmålene om CO₂-utslipp og energiforbruk tas ut, tas det også ut strategier som følger disse. Lokalstyre bes om å vurdere at følgende strategier og/eller handlinger videreføres:
 - Longyearbyen lokalstyre skal arbeide for å redusere Longyearbysamfunnets strøm- og fjernvarmeforbruk gjennom et sett av tiltak.
 - Longyearbyen lokalstyre arbeider aktivt for at investeringer og vedlikeholdstiltak i eksisterende infrastruktur fremmer eller er tilpasset målene om reduksjon i CO₂-utslipp og redusert energiforbruk.
 - Longyearbyen lokalstyre legger både til rette for, deltar i, og gjennomfører selv prosjekter for stedstilpassede løsninger innen fornybar energi, energieffektivisering, renere teknologi for fossilt brensel.

Sysselmesteren ser frem til å fortsette den gode dialogen med Longyearbyen lokalstyre i implementeringen av lokalsamfunnsplanen.

Med hilsen

Katharina Rise
fung. sysselmester
e.f.

Trine Reitan
juridisk rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskreven signatur